

A Meritum Kulturális és Művelődési Közhasznú Egyesület 2011. évi tevékenysége

A Meritum Kulturális és Művelődési Közhasznú Egyesület 2006-ban alakult Szegeden. Elsődleges célunk a határon túli magyarsággal való kapcsolattartásban, a magyar-magyar kötelék erősítésében ölt testet, számos általunk szervezett program és kezdeményezés által. Kiemelt célkitűzésünk a magyar - és kiemelten a térségünkből származó - katonahősök emlékének ápolása, emlékműveik, sírjaik felderítése, védelme, valamint részvétel minden olyan irányú kezdeményezésben, ami a fenti célok elérésére irányul.

Az egyesület eddigi eredményeinek és a magyar történelem és kultúra ápolása, a magyar identitás erősítése érdekében elképzelt jövőbeni terveinek köszönhetően számos új biztató együttműködés van kialakulóban határontúli magyar és nemzetközi civil szervezetekkel, önkormányzatokkal és intézményekkel. Kapcsolatot építettünk ki erdélyi, szlovéniai és olasz civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, rendszeres közreműködői, szervezői vagyunk a magyar katonák egykori harcainak helyszínén rendezett emlékünnepeknek, megemlékezéseknek.

Az egyesület bázisa a Szeged központjában található, a katolikus egyház fenntartásában működő Millenniumi Kávéház és Klub, amely közéleti, közösségi programjaink állandó helyszíne.

Az egyesület tevékenységét nagyban segíti egy tagtársunk világháborús relikviákat tartalmazó magángyűjteménye, amely az ország egyik legjelentősebb ilyen témájú kollekciója.

Működési területünkön nagy hangsúlyt kap a térségünkből származó katonahősök példájának, emlékeinek bemutatása. Számos kiállítás, történelem verseny megvalósításán vagyunk túl. 2010-ben sikerült létrehoznunk és útjára indítanunk egy az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeit feldolgozó vándorkiállítást, amely 2010 és 2011 között Szeged és környéke mellett közel tíz erdélyi városban fordult meg. A tervek és igények szerint a jövőben további települések is fogadhatják a kiállítást. A programsorozathoz kapcsolódóan az általános iskolások számára három helyszínen (Szeged, Csíkszentmárton, Csíkszentdomokos) a témakört feldolgozó történelmi vetélkedőt rendeztünk.

A vártnál is nagyobb részvételi számnak és a növekvő igényeknek köszönhetően a vetélkedő mintájára 2009 óta minden évben megrendezzük a Tisza-parti Általános Iskolával együttműködésben a Görgei Artúr nemzetközi történelemversenyt, melynek témája - 1848/49-es szabadságharcot (2009) és a "Magyarok az első világháborúban és a trianoni békediktátum" témakörét (2010) követően - a 2011-es esztendőben a Rákóczi szabadságharc volt. Három ország magyar általános iskolásai adtak számot az első világháborúval kapcsolatos tudásukról. A csapatok Csongrád megyéből és a határontúlról – Délvidékről és a Bánátból, többek közt Temesvárról, Torontáltordáról, Magyarcsernyéről, Magyarittabéről, Bácskossuthfalváról, Csókáról, Zentáról és Székelykevérről – érkeztek. A Tisza-parti Általános Iskolával közös rendezvényünket a Csongrád Megyei Önkormányzat, a Csongrád Megyei Levéltár, a Mozaik Kiadó és a Rubicon Kiadó, valamint Szeged város és számos magánszemély is támogatta. A verseny mellett kiállítást is rendeztünk korabeli tárgyi emlékekből.

A 2010 őszen rendezett II. Görgey Artúr történelemversenyen kiváló teljesítményt elérőket 2011. nyarán egy négynapos kirándulásra vittük Erdélybe, ahol a magyar történelem néhány nevezetes csatájának a helyszínét kerestük fel Dr. Négyesi Lajos hadszíntérkutató vezetésével, és bepillantást nyerhetünk a csatatérkutatás rejtelmeibe. Az egyesület hadisírokkal kapcsolatos tevékenysége során az elmúlt években részt vettünk többek közt az esztergomi első világháborús hadifogoly-temető emlékhelyé történő kialakításában, a csíkszentmártoni második világháborús haditemető felújításában, valamint az ezeréves határon, az Úz patak völgyében található első világháborús katonatemető bejáratánál lévő székelykapu felállításában is.

A MH Hadtörténeti Intézet és Múzeum Csatatérkutató osztálya immár nyugalmazott vezetőjének, Négyesi Lajos alezredes úrnak irányításával több alkalommal vettünk részt az Isonzó menti Mrzli csúcs környéki harcok helyszínének beazonosításában, legutóbb pedig a szegedi 46. gyalogezred 3. zászlóalja levéltári forrásokban fellelt korabeli vázlatokon ábrázolt temetőjének felkutatásában, amelyet a Nemzeti Civil Alapprogram segítségével valósítottuk meg. Az eredmény elérésében a Peski Szövetség segítsége és együttműködése sokat segített. A kutatásról, terepi munkákról és a megemlékezésről beszámoló is megjelent a Nagyhaboru.blog című szakmai oldalon. Tablósorozatot készítettünk, amely bemutatja az 1. világháború olasz frontjának mindennapi életét, harcait a szegedi 46. gyalogezred szemszögéből, valamint felhívja a figyelmet az emlékhelyek gondozásának fontosságára. Iskolai és közéleti előadásokon kívánjuk bemutatni az 1. világháború magyar vonatkozású eseményeit és emlékeit, ápolva ezzel a hősök emlékét. Elfeledett hadisírok, emlékezés az Isonzó mentén című programunk további célja Csongrád megye színvonalas kulturális programmal való képvisellete volt a Mrzli Vrh-en a Peski Szövetség és Tolmin város önkormányzata által szervezett megemlékezésen. A világháború ezen frontszakaszán vesztette életét sok szegedi katona, így célunk az ország, a megye és a város képviselétén túl a magyar hagyományok, emlékek és történelmi örökség bemutatása volt az Európa számos tájáról érkező vendégeknek. Mi is elhelyeztük koszorúnkat, így emlékezve az első világháború áldozataira.

2011. július közepén a Nagyhaboru.blog szerkesztőivel egyesületünk képviselői is felkerekedtek, hogy meglátogassuk a Doberdót, valamint ottani olasz barátainkat, tovább erősítve a civil szervezeteink között évek óta épülő kapcsolatot. Az utazás apropóját az adta, hogy a San Martino del Carsó-i első világháborús gyűjteményt létrehozó és gondozó Gruppo Speleologico Carsico (Karszti Barlangkutató Csoport) felkérte a blog szerkesztőit, hogy helyezzenek el kis múzeumukban egy magyar vonatkozású fényképes tablót. A szerkesztők a Doberdóra rendszeresen kijáró több magyar civil szervezettel – többek közt a Meritum Egyesülettel - összefogva megtervezték a 2,5 m x 1,25 m nagyságú tablót, amelyet nyomtatás után az egyesületünk segítségével kijuttattunk Olaszországba.

Találkozót szerveztünk 2011 júliusában az Úz-völgyében, ahol erdélyi partnereinkkel az együtt töltött hét során folytattuk az egykoron hadi szállítási feladatokat is ellátó és a Keleti-Kárpátokban kialakított Árpád-vonalhoz kapcsolódó Úz-völgyi erdészeti vasút maradványainak feltárását és a nyomvonalának feltérképezését. A völgyben kirándulva ellátogattunk József főherceg kútjához, amelyet 4 évvel ezelőtt az egyesületünk tagjai valamint helyi önkéntesek építettek ki. A völgyből kiérve található a „Dánél Pali keresztje”, amelyet több mint harminc éve állítottak Dánél Pál és tizenegy bajtársa emlékére. A találkozó egyik missziója a kereszt enyészettől való megmentése is volt, hiszen az idő nem kímélte a majd kétméteres faragványt. A fészületet kiemeltük a helyéről és új alapot készítettünk neki. A területét az időjárás viszontagságai ellen védő réteggel vontuk be, a rajta található feliratot, pedig olvashatóbbá tettük. A délutáni, esti filmvetítések és beszélgetések alkalmával megterveztük az elkövetkező időszak közös programjait, projektjeit.

Az év közepén elkészítettük az egyesület logóját, amely hűen kifejezi, hogy a tevékenységüket meghatározza a történelem, a történelmi értékek és hagyományok iránti elhivatottság, s a tisztelet a becsülettel hazájukért harcolók és tevők emlékével szemben. A logó felhasználásával egyenruhát készítetünk az egyesület tagjai részére a közös programokon történő egységes megjelenés érdekében.

A tavalyi évben a Nemzeti Civil Alap működési támogatását postaköltségeinkre, a működésünkhöz és tevékenységünk végzéséhez szükséges utazásaink költségeire (civil kapcsolatok, könyvelés, koordinálás, stb), a szükséges szakkönyvek megvásárlására, partneri találkozó élelmiszerköltségeire, könyvelési díjra és a tevékenységünk dokumentálásához szükséges fényképezőgép beszerzésére fordítottuk.